

Seat No. : _____

NJ-101

November-2017

B.Com., Sem.-V

301 : Economics of International Trade

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. રિકાર્ડોનો તુલનાત્મક ખર્ચ લાભનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. 14
અથવા
હેક્સર-ઓહલીનનો સાધન પરિમાણ તફાવતનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો.
2. દરખાસ્ત રેખાઓ એટલે શું ? વેપારની શરતો અંગેનો દરખાસ્ત રેખાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
અથવા
(A) પ્રો. મિલનો પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત ટૂંકમાં સમજાવો. 7
(B) લેણદેણની તુલાની અસમતુલા દૂર કરવાના ઉપાયો ચર્ચો. 7
3. મુક્ત વેપાર નીતિના લાભો અને ગેરલાભોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
(A) સંરક્ષણની તરફેણમાં બાળ ઉદ્યોગની દલીલ તપાસો. 7
(B) નોંધ લખો : લાદણ વિરોધી નીતિ. 7
4. વિનિમયદર નિર્ધારણનો સમખરીદશક્તિનો સિદ્ધાંત ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો. 14
અથવા
(A) સ્થિર વિનિમયદરના ગેરલાભો ચર્ચો. 7
(B) પરિવર્તનશીલ વિનિમયદર નીતિના લાભો તપાસો. 7
5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો. (MCQs) 14
(1) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર આનું પરિણામ છે.
(a) શ્રમવિભાજન (b) રાજકીય સંબંધો
(c) સહકાર (d) સાંસ્કૃતિક સંબંધો
(2) ભારત એ હાથવણાટના ગાલીયાની નિકાસ કરે છે અને ઉચ્ચ ટેકનિકલ ઉત્પાદનો જેવા કે કમ્પ્યુટર મેમરી ચિપ્સ, પ્રિન્ટરની આયાત કરે છે. ભારતના વેપારનું આ વલાણ સમજાવ્યું છે.
(a) રિકાર્ડોનો સિદ્ધાંત (b) હેક્સર-ઓહલીનનો સિદ્ધાંત
(c) મૂલ્યનો શ્રમનો સિદ્ધાંત (d) સમખરીદશક્તિનો સિદ્ધાંત
(3) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર આ પરિસ્થિતિમાં શક્ય નથી.
(a) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવત (b) સાપેક્ષ ખર્ચ તફાવત
(c) સમાન ખર્ચ તફાવત (d) શૂન્ય ખર્ચ તફાવત

- (4) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો પ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંત મુખ્યત્વે સંબંધ ધરાવે છે
 (a) વેપારથી થતો લાભ (b) વેપારનું માળખું
 (c) વેપારની શરતો (d) ઉપરના બધા જ
- (5) દરખાસ્ત રેખાઓનો સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કર્યો ?
 (a) હેક્સર-ઓહલીન (b) મિલ (c) રિકાર્ડો (d) માર્શલ-એજર્થ
- (6) ચોખ્ખી વસ્તુ વિનિમયની શરતોનો ખ્યાલ સૌપ્રથમ રજૂ કર્યો હતો
 (a) પ્રો. રિકાર્ડો (b) પ્રો. માર્શલ
 (c) પ્રો. ટાઉજિંગ (d) પ્રો. એડમ સ્મિથ
- (7) વેપારની શરતોને કયું પરિબલ અસર કરતું નથી ?
 (a) આયાત (b) રાજકીય સંબંધો
 (c) જકાત (d) અવમૂલ્યન
- (8) વેપારની શરતો માપે છે
 (a) વસ્તુના દરેક એકમને મેળવવા માટે, અન્ય વસ્તુના કેટલાં એકમો આપવા પડશે.
 (b) આયાતકર્તા દેશમાં સંબંધિત કિંમતો
 (c) નિકાસકર્તા દેશમાં સંબંધિત કિંમતો
 (d) નિકાસોનું પ્રમાણ
- (9) આયાત જકાતને કારણે
 (a) ઉત્પાદન વધે છે. (b) ભાવો ઘટે છે. (c) વપરાશ વધે છે. (d) આયાત વધે છે.
- (10) લેણદેણની તુલામાં કેટલા ખાતા હોય છે ?
 (a) એક (b) ત્રણ (c) બે (d) પાંચ
- (11) શું ખોટું છે ? આયાત પરની જકાત પરિણમે છે.
 (a) આયાતી વસ્તુઓની કિંમતમાં વધારો. (b) જાહેર આવકમાં વધારો.
 (c) વપરાશમાં વધારો. (d) આયાત અવેજીકરણને પ્રોત્સાહન
- (12) જકાત એ _____
 (a) દેશની વેપારની શરતો સુધારશે.
 (b) આયાતી વસ્તુઓની સ્થાનિક કિંમતો વધારશે.
 (c) સરકારની આવકમાં વધારો કરશે.
 (d) ઉપરના બધા જ
- (13) અદૃશ્યનો વેપાર સંબંધ ધરાવે છે.
 (a) સેવાઓનો વેપાર (b) નહિં નોંધાયેલ વેપાર
 (c) દાણચોરી (d) લજ્જરી વસ્તુઓનો વેપાર
- (14) નાણાંના વિનિમયદરના ફેરફાર થવાનું મુખ્ય કારણ એ છે કે ...
 (a) શેરબજારનું ભાવપત્રક (b) ચલણની માંગ અને પુરવઠામાં થતો ફેરફાર
 (c) અર્થતંત્રમાં ભાવ સપાટીનો ફેરફાર (d) ઉપરના બધા જ

NJ-101

November-2017

B.Com, Sem.-V

301 : Economics of International Trade

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Critically explain the comparative cost advantage theory of Ricardo. 14
OR
Critically discuss factor endowment theory of Heckscher-Ohlin.
2. What is an offer curve ? Explain the offer curve theory of the terms of trade. 14
OR
 - (a) Briefly explain Prof. Mill's theory of Reciprocal demand. 7
 - (b) Discuss the measures to correct unfavourable balance of payments. 7
3. Discuss the advantages and disadvantages of free trade policy. 14
OR
 - (a) Examine the argument of infant industry in favour of protection. 7
 - (b) Write a note : Anti-dumping policy. 7
4. Discuss critically the purchasing power parity theory of exchange rate. 14
OR
 - (a) Discuss the disadvantages of fixed exchange rate. 7
 - (b) Examine the advantages of flexible exchange rate policy. 7
5. Multiple Choice Questions. (MCQs). 14
 - (1) International trade is the outcome of
 - (a) division of labour
 - (b) political relations
 - (c) co-operation
 - (d) cultural relations
 - (2) India is a exporter of hand made carpets and an importer of hightech products like computer memory chips, printers. This pattern of Indian Trade is explained by the
 - (a) Ricardian theory
 - (b) Heckscher Ohlin theory
 - (c) Labour theory of value
 - (d) Purchasing power parity theory
 - (3) International trade is not possible in a situation of
 - (a) Absolute cost difference
 - (b) Comparative cost difference
 - (c) Equal cost difference
 - (d) Zero cost difference
 - (4) The classical theory of International trade is mainly concerned with
 - (a) The gains from trade
 - (b) The structure of trade
 - (c) The terms of trade
 - (d) All the above

- (5) Who propounded the theory of offer curves ?
 (a) Heckscher-Ohlin (b) Mill
 (c) Ricardo (d) Marshall-Edgeworth
- (6) The concept of net barter terms of trade was first used by
 (a) Prof. Ricardo (b) Prof. Marshall
 (c) Prof. Taussing (d) Prof. Adam Smith
- (7) Which factor does not influence the terms of trade ?
 (a) Import (b) Political relations
 (c) Tariff (d) Devaluation
- (8) The terms of trade measure :
 (a) How many units of goods must be given up for each unit received.
 (b) Relative prices in the importing country.
 (c) Relative prices in the exporting country.
 (d) The volume of exports.
- (9) Due to import duties
 (a) Production increases (b) Price is declining
 (c) Consumption increases (d) Import increases
- (10) How many accounts are there in the balance of payment ?
 (a) One (b) Three
 (c) Two (d) Five
- (11) What is False ? Tariff on imports leads to
 (a) Increase in price of imported goods.
 (b) Increase in Public Revenue
 (c) Increase in Consumption
 (d) Encouragement in import substitutes
- (12) A tariff will
 (a) Improve a country's terms of trade.
 (b) Increase the domestic price of imported goods.
 (c) Increase the income of the government.
 (d) All the above
- (13) Trade is invisible refers to
 (a) Trade in services (b) Unrecorded trade
 (c) Smuggling (d) Trade in military goods
- (14) The principal cause for the fluctuation in the rate of exchange of a currency is
 (a) Stock exchange quotations.
 (b) Changes in the Demand and supply of currencies.
 (c) Changing price level in the economy.
 (d) All the above